

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Sacramentum Eucharistiæ triplicem habere significationem: conferre gratiam: tria quoque contineri in eo, ac de ineffabili amore ostenso in hoc benedicto Sacramento. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

mibi patet arcanum cordis. Vulnera Iesu Christi plena sunt misericordia, plena pietate, dulcedine & charitate. Per has rimas gustare mihi licet, quàm *suavis est Dominus Deus mens*. Hæc ille. Disce nunc ô fidelis anima, quo Iesus ardebat amore cui cordis amplissima regio non suffecit, quin amoris flamma diffusus euaporaret per corporis aperturas. Fecit sibi fenestras ignis ille diuinus, vt effluendo medullas hominum penetraret. Voluit insuper aperiri latus illud sanctissimum, vt amica Christi quasi columba fidelissima nidificaret in ore foraminis, iuxta illud Canticorum: *Veni columba mea in foraminibus petrae, in cauerna macerie*: vt, inquam, quasi turtur amoris castissimi bonorum operum suorum & exercitiorum pullos illic abscondat, ne prædæ pateant. Surge nunc amica Christi, & os cordis appone vulnere laterali, vt fugas dulcedinem inenarrabilem, & haurias aquas salutare omnium diuinorum charismatum & gratiarum.

Psal. 33.
1. Pet. 2.
Fossionis
lateris Christi
ratio.
Cant. 2.

Sacramentum Eucharistiæ triplicem habere significationem: conferre gratiam: tria quoque contineri in eo, ac de ineffabili amore ostenso in hoc benedicto Sacramento. Cap. XIX.

Momedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi. Iam de Sacramento Eucharistiæ prosequendum est, quod est potissimum inter omnia Sacramenta. Dicit enim Dionysius cap. 3 hierar. celestis, quod non contingit aliquem perfici perfectione hierarchica, nisi per diuinissimam Eucharistiã. Nimirum cum in eo Christus substantialiter, & in alijs tantum continetur quædam virtus instrumentalis à Christo participata.

Cant. 5.

Habet autem hoc Sacramentum triplicem significationem. Vnam respectu præteriti, in quantum est commemoratiuum Dominicæ passionis, quæ fuit verum sacrificium. Et secundum hoc vocatur sacrificium. Nam quia non solum est Sacramentum, sed etiam Ecclesiæ sacrificium, in quantum continet Christum passum, ideo non solum sacerdoti sumenti proficit, sed etiam toti Ecclesiæ: imò & illis, qui sunt in Purgatorio. Aliã significationem habet respectu rei præsentis, scilicet Ecclesiasticæ vnitatis, cui per hoc Sacramentum homines congregantur: & secundum hoc vocetur Communio. Dicitur enim Communio secundum Damascenum, quia comunicamus per ipsam Christo, & quia participamus eius carne & deitate: quia comunicamus & vnimur ad in-

Sacrificiũ.

Comunio.

uicem per ipsam. Per eius enim perceptionem, quasi membra Christo feliciter incorporamur, & omnes vnum in Christo efficiamur, ac per consequens spiritualiter viuificamur: quia sicut vita naturalis est in membris, eò quòd vniuntur capiti, à quo recipiunt influentiam sensus, & motus; sic in fidelibus, qui sunt membra Christi, vita spiritualis conseruatur, eò quòd vniuntur capiti Christo per hoc amoris Sacramentum. Tertiã significationem habet respectu futuri, in quãtum est præfiguratiuum diuinæ fruitionis, quæ erit in patria: & secundum hoc dicitur viaticum, quia præbet nobis viam illuc perueniendi. Et secundum hoc etiam dicitur *εὐχαριστία*, id est, bona gratia: quia gratia Dei est vita æterna, vel quia realiter continet Christum, qui dicitur plenus *gratia*. Quamuis enim omnia. Ecclesiæ Sacramenta remedia sunt, per quæ quis in spiritualem creaturã regeneratur, fouetur, & nutritur: de Sacramento tamen Eucharistiæ peculiarius & excellentius emanare dignoscitur fluius quidam gratiæ celestis, & radius diuini amoris, fideles animas feliciter incendens, & suauiter inebrians. Hoc igitur Sacramentum ex seipso virtutem habet conferendi gratiam. Nec quis habet gratiam ante Sacramenti huius susceptionem, nisi ex aliquali voto ipsius, vel per seipsum, sicut adulti, vel voto Ecclesiæ, sicut paruuli. Ex efficacia namque virtutis ipsius est, quòd etiam ex voto ipsius gratiam aliquis consequatur, per quam spiritualiter viuificatur. Ex his etiam restat, quòd per eius debitam frequentiam gratia augetur, & spiritualis vita perficiatur, scilicet per cõiunctionem ad Deum. In Græco verò dicitur *μετέωπις*, id est, assumptio, quia secundum Damascenũ, per hoc Filij deitatem assumimus. Cæterum, dicit glossa Brixienis de conf. dist. 2. can. Sicut in sanctificando, quòd in Sacramento Eucharistiæ tria continentur, scilicet, forma visibilis panis & vini, veritas corporis & sanguinis Christi, & virtus spiritalis, scilicet unitatis & charitatis, id est, æterna coniunctio & dilectio Christi ad Ecclesiam. Primum est Sacramentum tantum, & non res Sacramenti. Secundum est Sacramentum & res Sacramenti: quia verũ corpus Christi, quod de Virgine Maria contraxit, est res significata, & in hoc Sacramento contenta. Tertium est res Sacramenti tantum, & nõ Sacramentum: quia corpus Christi mysticũ, quod capiri per charitatẽ coniungitur, est res in hoc Sacramento non contenta, sed tantũ significata. Quantum igitur ad primum, circa materiã huius Sacramenti, multipliciter quidã errauerunt. Aliqui enim, vt dicit B. Augustinus lib. de

hæresi-

Errores cir-
ca Euchar.

heresibus, errauerunt; offeretes in hoc Sacramento panem & caesure, dicentes à primis hominibus oblationes in fructibus terræ & ouium fuisse celebratas. Quidam verò de sanguine infantis, quem de toto eius corpore minutis punctationum vulneribus extorquent, quasi Eucharistiam suam perficere perhibentur, miscendo eum farina, panem inde facientes. Quidam etiam aquam solam sub specie sobrietatis in hoc Sacramento offerunt. Et in Canonibus, de cons. dist. 2. can. Cùm omne crimen, extirpantur quatuor errores, qui fiebant circa Eucharistiã. Primus erat, quòd lac pro vino in diuinis sacrificijs dedicabant. Secundus, quòd intinctã Eucharistiã in sanguine populis pro complemento Communionis porrigebant. Tertius, quòd botrum offerentes & sanctificantes, solum vinum se offerre credebant, ac post consecrationem vinum exprimebant. Quartus, quòd pannum lineum musto intinctum per totum annum reseruabant, & in tempore sacrificij aqua partem eius lauabant, & sic offerebant. Omnes autem istos errores Christus excludit, cùm hoc Sacramentum instituit sub specie panis & vini: quæ duo sunt materia conueniens huius Sacramenti, utpote quibus communis homines resciantur. Oportet tamen vinum aqua misceri, tum propter institutionem, tum propter Dominica passionis representationem, de cuius latere profluxit utrumque, tum etiã propter significationem: effectus huius Sacramenti, qui est unio populi Christiani ad Christum quia per aquam populus, & per vinum Christus significatur. Vinum igitur aqua mixtum offertur, ut ostendatur quòd caput & membra, Christus & Ecclesia, Deus & anima unum efficiuntur, non quidem quodlibet unum, sed id ipsum, quod est Deus, eo modo quem deifica beatitudo requirit. Ceterum, ut dicit glossa Brixienfis, de consec. dist. 2. can. Comperimus: Impossibile est corpus Christi sine sanguine sumi, & vice versa. Nam siue speciem panis, siue vini quis sumat, utrumque sumit: & dicuntur duo Sacramenta & unum. Unum quidem propter unum contentum, quamuis reuera sint plura Sacramenta. Nam accidentia panis sunt tantum Sacramentum corporis Christi, & accidentia vini sunt tantum Sacramentum sanguinis Christi: quamuis sub specie panis est totus Christus, simul & sub specie vini. Nec tamen est ibi duplex sumptio corporis & sanguinis Christi, nec superfluit hæc vel illa sumptio: quia species panis ad corpus, & species vini refertur ad sanguinem, cùm vinum sit Sacramentum sanguinis, in quo est sedes animæ: ideoque sumitur sub utraque specie, ut significetur quòd

Materia Sacramenti Eucharistiæ apta.

Ioan. 19.

Accidentia Sacramenti.

Transub-
stantiatio
Sacramenti.

Figura Eu-
charistiae.
Genes. 12.

Dulcedo
bonitatis
diuinæ in
Euchari-
stia.

Contem-
platio.

verumque; Christus assumpsit, scilicet carnem & animam, & quod tam animæ quam corpori participatio valet. Panis ergo tantum transubstantiatur in carnem, & vinum tantum in sanguinem, quamuis ubique sub specie panis est Christi corpus per transubstantiationem vel conuersionem, ibi etiam est sanguis per connexionem, & anima per coniunctionem, ac deitas per vnionem. Hæc enim quatuor non possunt diuidi, nec ab inuicem separari. Et eodem modo est dicendum de sanguine. Huius autem Sacramenti figura fuit vitulus tenerimus, quem Abraham præparauit tribus Angelis. In quo ut dicit Bonauentura) consideratur dulcedo paterni amoris, qui per Abraham intelligitur. Hic enim *vitulum tenerimum*, id est, vnicum Filium suum secundam carnem occidendo, summæ Trinitati præparauit, quæ per tres viros intelligitur, licet Pater & Filius ab ipsa Trinitate non distinguuntur. In hoc igitur apparet ineffabilis dulcedo diuinæ bonitatis, quod ad iustitiâ Deo famelicente, propter nimiam benignitatem proprium iudicium reflexit in assumptâ humanitatem: alioqui iustitiæ fames totam deuorasset humanam naturâ, quia nec homo, nec Angelus illi appetitui satisfacere potuit; nisi tenerimus iste vitulus, quem exposuit inexpressibili contemptui, passioni & morti, ad satisfaciendum pro filio prodigo, qui simul accedit ad conuiuium cum ipsa Trinitate, qui fuerat reus in morte.

Considera nunc o anima mea, viscerosam Christi dilectionem, qua maiorem ostendere non poterat. Nam ex quo corporaliter in passione pretiû exfoluens pro nobis ad Patrem recessurus erat, suis relinquere voluit corpus & sanguinem suum, ut nos vniret sibi vnione huius Sacramenti, qua strictior non inuenitur in via. Vnde dicit Bonauentura: O quam admirabilis est tua dilectio Domine Iesu, cum non possit ab hominibus separari. Nonne qui iam ascensus eras ad dexteram Patris tui, potestatem hominibus dimisisti, ut te cum velint, habeant in altari? Et hanc potestatem antequam mori inciperes eis tribuisti, ne amittere te timerent. Nec tibi suffecit ad ostensionem ardentissimi amoris tui, quod semel corpus & sanguinem tuum exponeres in pretium nostræ redemptionis, nisi quotidie denuo effundatur in Sacramento altaris, ut qui quotidie peccamus, in eo quotidie mundaremur. Et quod est summe complectendum, sese pro nobis exponit manibus cuiuscunque sceleratissimi sacerdotis, dumtaxat Catholici: ita quod nec pro cuiuscunque malicia vel iniuria sibi illata violari possit eius

eius presentia, qui semper ibi sit, ritè factis quæ circa consecrationem fieri debent. Cuius ratio est, quia licet celebrans tanto se fecit indignum Sacramento, noluit tamen Christus, quod in alijs fidelibus eius impediretur effectus, se potius eligens iniuriari, & iterum spiritualiter crucifigi, quàm suos fideles tanti Sacramenti fructu fraudari. Unde mille quadringentis annis, & eo amplius, tantam elegit in hoc Sacramento sustinere contumeliam ab indignè conficientibus & sumentibus, ut vel sic unam fidem animam satiare, cui nihil sufficit, quod Deo minus est. O quantum est hoc in effusione diuini amoris.

Sacramentum Eucharistiæ remittere culpam, delere reatum, augere vitam spiritualem, unire corpori mystico, unire summo Deo. Cap. X X.

Emedite amici & bibite, & inebriamini charissimi. Iam de effectibus ipsius Sacramenti breuiter videamus, quos quintuplices distinguere placuit. Conscientiam tamen habens peccati mortalis, hunc effectus consequi non videtur, nec est conueniens susceptor huius Sacramenti, quia non uiuit spiritualiter, & ideo nutrimentum spirituale suscipere non potest, quod non est nisi uiuentis, nec etiam uniri potest Christo. Nam sicut passio Christi prodesse potest omnibus ad remissionem culpæ, & adaptionem gratiæ, & gloriæ, quantum ad sufficientiam: tamen effectum non habet, nisi in illis, qui passioni Christi coniunguntur per fidem & charitatem. Sic & hoc Sacramentum vel sacrificium (quod est memoriale Dominicæ passionis) non habet effectum nisi in illis, qui per fidem & charitatem huic coniunguntur.

Eucharistia
quibus pro-
fit.

Primus igitur effectus eius est, remissio peccatorum, quod ad culpam: quia sumitur ibi sanguis Christi, qui effusus est in cruce in remissionem peccatorum. Unde Chrysostomus super illud Ioan. 19. *Exiuit sanguis & aqua*, dicit: Quia hinc sacra mysteria suscipiunt, cum accedit homo ad tremendum calicem, velut ab ipsa bibiturus Christi costa, sic accedit, ut ipse Dominus dicit: *Hic est sanguis, qui pro vobis fundetur in remissionem peccatorum*. Et ideo mundatur ex hoc ab omni macula peccatorum, etiam mortalium obliuorum: si tamen quis fecit, quod in se fuit, in debito modo confitendi & conterendi, ac in debito proposito satisfaciendi. In cuius etiam argumentum ante sumptionem huius Sacramenti facta est lotio pedum à Domino Iesu:

Effectus Eu-
charistiæ
quintupli-
ces.

Matth. 26.

Ioan. 13.

H

quia